

Πληροφορίες: Δ/νση Παραστατικών Τεχνών &
Κινηματογράφου
Ταχ. Δ/νση: πλατεία Καρύτση 10
Ταχ.Κώδικας: 105 61 Αθήνα
Τηλ.: 2108253611, 2128098327, 2128098320
Email: dptk@culture.gr, artonprescription@gmail.com

Αναρτητέα στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ

ΑΘΗΝΑ, /11/2024
Α.Π.:
Κωδικός Πρόσκλησης:
Έκδοση: 1/0

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του έργου «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» MIS TA 5203080, στο πλαίσιο του προγράμματος “Next Generation EU” Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «ΕΛΛΑΔΑ 2.0», Άξονας Προτεραιότητας 4.6 Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας «Πολιτισμός και Ευεξία: Η Τέχνη ως συνταγογραφούμενη θεραπεία («art on prescription») προάγοντας την κοινωνική συνοχή και αξιοποιώντας την «ασημένια οικονομία» ID 16735.

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).
2. Το ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α΄ 133).
3. Το Π.Δ. 77/2023 (Α΄ 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
4. Το Π.Δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄ 131).
5. Το Π.Δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄ 91).
6. Το Π.Δ. 4/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (Α΄7) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με το Π.Δ. 32/2022 (ΦΕΚ 91/Α/9-5-2022).
7. Το Π.Δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/ Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α΄ 123).
8. Την υπ΄ αριθμ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
9. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).

10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.
11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).
12. Το ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ειδικότερα τα άρθρα 270-281 «Διατάξεις για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης "Next Generation EU", όπως ισχύουν.
13. Το ν. 4772/2021 «Διενέργεια Γενικών Απογραφών έτους 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID19, επείγουσες δημοσιονομικές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 42 (Α' 17).
14. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). European Commission (DG COMPETITION), Analytical Grids on State aid rules to infrastructure Publication 2016-2017, Culture, heritage and nature conservation.
15. Την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/02.11.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
16. Την με αριθμ. 119126/28.09.2021 (Β 4498) υπουργική απόφαση Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.
17. Την υπό στοιχεία 120535 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των κριτηρίων για την αξιολόγηση των επιλεξιμοτήτων των επενδύσεων που δανειοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4521), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία 159335 ΕΞ 2021/13.12.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπό στοιχεία 120535 ΕΞ 2021/30.9.2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα: «Κριτήρια αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται με δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β 4521)» (Β' 5885).
18. Την από 02.04.2021 αναλυτική περιγραφή των δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης Ελλάδα 2.0 (<https://www.minfin.gr/web/guest/tameio-anakampses>).
19. Την υπ' αριθμ. 35259/ 24.03.2021 απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων με θέμα τη «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
20. Την Γνωμοδότηση 077/2024 της ΚΕΜΚΕ σχετικά με τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), του Έργου «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» (Κωδικός Έργου 5203080).
21. Την υπ' αριθ. πρωτ. 75560/ΕΞ 2023/16.05.2023 (ΑΔΑ:Ω8ΩΣΗ-ΩΝΤ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί Ένταξης του Έργου «Sub.2.2 Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5203080) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κωδ. έργου 2023ΤΑ01400048.
22. Την υπ' αριθ. πρωτ. 47161/19.05.2023 (ΑΔΑ: 6ΚΜΟ46ΜΤΛΡ-Π7Ε) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί ένταξης του Έργου «Sub.2.2 Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» στη ΣΑΤΑ 014.

23. Την υπ' αριθ. 30260/23.02.2024 (ΑΔΑ:61Υ4Η-ΧΟΡ) Τροποποίηση της Απόφαση Ένταξης του Έργου με τίτλο: «Sub.2.2 Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5203080) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η οποία συνοδεύεται από το εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου.
24. Την υπ' αριθ. 185396/ΕΞ 2022/19.12.2022 (ΑΔΑ: Ω5ΧΖΗ-ΛΚ0) Απόφαση του Αναπλ. Υπουργού Οικονομικών για την Ένταξη του Έργου με τίτλο «Sub. 2.1 Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5184298) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
25. Την υπ' αριθ. 127738/30.12.2022 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί έγκρισης ένταξης του έργου στο ΠΔΕ 2022 (ΣΑΤΑ 014, Κωδικός έργου: 2022ΤΑ01400109) (ΑΔΑ: 687946ΜΤΛΡ-ΙΘΝ),
26. Το άρθρο 100 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
27. Η 23ΣΥΜΝ012527427/ 21.04.2023 συναφθείσα Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών και Ιατρικής Ακρίβειας «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ»
28. Την υπ' αριθμ. 464184/02.10.2023 (ΑΔΑ: 6ΤΟΧ46ΝΚΟΤ-ΠΝΔ) Απόφαση Υλοποίησης με Ίδια Μέσα του Υποέργου 1 με τίτλο «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» του Έργου «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5203080, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, Δράση «Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» από τη Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του ΥΠ.ΠΟ.
29. Την υπ' αριθμ. 50238/08.02.2024 (ΑΔΑ: 6ΥΝΧ46ΝΚΟΤ-0ΤΗ) Τροποποίηση της Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα του Υποέργου 1 με τίτλο «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» του Έργου «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5203080, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, Δράση «Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» από τη Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του ΥΠ.ΠΟ.
30. Την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΣΠ/ΔΠΤΚ/164612/04.04.2023 (ΑΔΑ: Ψ2ΜΛ4653Π4-ΕΧ9) Απόφαση Σύστασης Ομάδας Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) για το έργο με τίτλο «Sub. 2. 1 Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» και κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5184298.
31. Την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΔΣΠ/ΔΠΤΚ/576866/29.11.2023 (ΑΔΑ: 681846ΝΚΟΤ-6ΔΡ) Τροποποίηση της Απόφασης αριθ. 164612/4-4-2023 με θέμα «Σύσταση Ομάδας Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) για το έργο με τίτλο «Sub. 2. 1 Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» και κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5184298».
32. Την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΔΣΠ/ΔΠΤΚ/99171/06.03.2024 (ΑΔΑ: ΨΒΜΩ46ΝΚΟΤ-5ΨΠ) 2η Τροποποίηση της Απόφασης Σύστασης Ομάδας Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) για τα έργα με τίτλο «Sub. 2. 1 Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» και κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5184298 και «Sub.2.2 Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5203080.
33. Το από 05/11/2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Προϊσταμένης του Τμήματος Γ της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) με διατύπωση σχολίων επί του σχεδίου της Πρόσκλησης .
34. Την με αριθ. πρωτ. 172609/ΕΞ 2024/19.11.2024 ΕΞ έγκριση και διατύπωση σύμφωνης γνώμης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης,

Το γεγονός ότι για το αντικείμενο της παρούσας πρόσκλησης, έχει προηγηθεί επικοινωνία και διαβούλευση με τους Φορείς.

ΚΑΛΕΙ

A.

- i. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ.) με σκοπό τη φιλοξενία και προαγωγή δράσεων εκπαίδευσης, πολιτισμού και αναψυχής και
- ii. Ιδρύματα με πολιτιστικούς, κοινωφελείς, φιλανθρωπικούς σκοπούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρος με σκοπό την ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών τρίτης ηλικίας, την κοινωνική συμπαράσταση και την πνευματική στήριξή τους προς βελτίωση της ποιότητας ζωής τους και
- iii. Α.Ε. Εποπτευόμενες από Φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης - κοινωφελείς οργανισμούς με σκοπό τη φιλοξενία και προαγωγή δράσεων εκπαίδευσης, πολιτισμού και αναψυχής,

οι οποίοι ενδιαφέρονται να συμμετέχουν ως δυνητικοί δικαιούχοι Πιλοτικών Δράσεων της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης,

B. τους Εποπτευόμενους και Τακτικώς Επιχορηγούμενους Φορείς Σύγχρονου Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού

για την υποβολή προτάσεων πιλοτικών δράσεων.

Οι προτάσεις των πιλοτικών δράσεων πρέπει να διαρθρώνονται σύμφωνα με τα κάτωθι:

- α) να εμπίπτουν σε συγκεκριμένη κατηγορία τέχνης,
- β) να ακολουθούν τη μορφή/είδος δράσης: εργαστήριο ή δράση τύπου ticket set,
- γ) να πραγματοποιούνται σε συγκεκριμένη συχνότητα (εβδομαδιαίως ή 2 φορές το μήνα στην περίπτωση του ticket set)
- δ) να απευθύνονται σε ομάδα-στόχο ομαδοποιημένη (βλ. κατηγορίες ως προς την ηλικία, το φύλο, την πάθηση κ.ά.)

Οι προτάσεις θα αφορούν στη συμμετοχή ατόμων με ψυχιατρική διάγνωση τύπου F, σύμφωνα με το διαγνωστικό σύστημα ταξινόμησης ICD10 ή/και κλινική διάγνωση (περιγραφικά), στην οποία συμπεριλαμβάνονται άτομα με διαγνωσμένη ψυχική νόσο και άτομα με δευτερογενώς επιβαρυσμένη ψυχική υγεία προερχόμενη από άλλα ζητήματα υγείας, τα οποία παραπέμπονται υποχρεωτικά και αποκλειστικά από γιατρούς (Ψυχίατρους, Παιδοψυχίατρους, Ψυχίατρους - Νευρολόγους) και Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας (Ψυχολόγους, Κοινωνικούς Λειτουργούς, Εργοθεραπευτές που θα χρησιμοποιηθεί μελλοντικά στο εθνικό σύστημα συνταγογράφησης της ΗΔΙΚΑ στην οποία συμπεριλαμβάνονται άτομα με διαγνωσμένη ψυχική νόσο και άτομα με δευτερογενώς επιβαρυσμένη ψυχική υγεία προερχόμενη δηλαδή από άλλα ζητήματα υγείας (εφεξής λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας ή συμμετέχοντες ή ωφελούμενοι). Η διάγνωση θα είναι ήδη προσδιορισμένη από τους παραπέμποντες φορείς/λειτουργούς ψυχικής υγείας, στην οποία συμπεριλαμβάνονται άτομα με διαγνωσμένη ψυχική νόσο και άτομα με δευτερογενώς επιβαρυσμένη ψυχική υγεία προερχόμενη από άλλα ζητήματα υγείας.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του έργου, οι συγκεκριμένες πιλοτικές δράσεις θα ενταχθούν ως διακριτά υποέργα του ενταγμένου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έργου «Πιλοτικές Δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης» (MIS TA 5203080) στο πλαίσιο του άξονα προτεραιότητας 4.6 του Προγράμματος «Ελλάδα 2.0» και θα χρηματοδοτηθούν για τα έτη 2024-2025. Οι φορείς θα υλοποιήσουν τις δράσεις μέσω Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα (ΑΙΥΜ), που αποτελεί και τη Νομική Δέσμευση εκάστου υποέργου/σύμβασης.

Σε πρόσφατη έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (2019), η οποία αναλύει τα αποτελέσματα 3.500 μελετών παγκοσμίως, σημειώνεται ως βασικό συμπέρασμα ότι οι δραστηριότητες τέχνης λειτουργούν θεραπευτικά στη σωματική και ψυχική υγεία. Η

ευεργετική επίδραση των τεχνών στα άτομα που πάσχουν από ψυχικές ασθένειες, εξαρτήσεις και χρόνιες παθήσεις, δεν περιορίζεται σε ατομικό επίπεδο, αλλά επεκτείνεται σε οικογενειακό και σε κοινωνικό επίπεδο, ενώ, όπως επισημαίνεται σε πρόσφατη σχετική έκθεση του Π.Ο.Υ. είναι και οικονομικά αποδοτική σε σχέση με τις αποκλειστικά παρεχόμενες κλασικές βιοϊατρικές θεραπείες. Αρκετές χώρες υιοθετούν ήδη συστήματα συνταγογράφησης, με τα οποία συμπληρώνονται ή ενισχύονται τα θεραπευτικά πρωτόκολλα πασχόντων από ψυχικές και άλλες νόσους.

Στην Ελλάδα το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Υγείας υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας τον Σεπτέμβριο του 2021 για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του καινοτόμου προγράμματος της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης. Στο εν λόγω πρόγραμμα αναπτύσσονται πρωτοβουλίες που εντάσσουν τις τέχνες και τον πολιτισμό στην προληπτική και θεραπευτική αγωγή για την προαγωγή της ψυχικής υγείας και ευεξίας των πολιτών, αναγνωρίζοντας τον ευεργετικό ρόλο της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας στην υγεία και την ευημερία των ατόμων. Παράλληλα, οι Φορείς Πολιτισμού ενθαρρύνονται να ενσωματώσουν στις προσφερόμενες υπηρεσίες τους προγράμματα που υπηρετούν αυτή τη διάσταση του πολιτισμού.

Η Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του Υπουργείου Πολιτισμού, στο πλαίσιο του προγράμματος Next Generation EU” Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, υλοποιεί έργο με τίτλο «Sub. 2.1 Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως Συμπληρωματική Αγωγή στην Ψυχική Υγεία» με αντικείμενο την εκπόνηση Ερευνητικού Έργου από το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών και Ιατρικής Ακρίβειας «Κώστας Στεφανής», με επιστημονικό υπεύθυνο τον Νικόλαο Στεφανή, Καθηγητή Ψυχιατρικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντή της Α΄ Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής του ΕΚΠΑ στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο και Αναπληρωτή Διευθυντή του ΕΠΙΨΥ. Στόχο του προγράμματος και της έρευνας αποτελεί η δημιουργία του οργανωτικού πλαισίου για την ένταξη της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης ως συμπληρωματική θεραπευτική αγωγή σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας ή και ψυχολογική επιβάρυνση από χρόνιες ασθένειες.

Βασικοί άξονες του Έργου είναι: (α) ο σχεδιασμός και η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος, (β) η μελέτη σχετικά με την επίδραση στοχευμένων πολιτιστικών δράσεων στην ψυχική υγεία, (γ) η διαδικασία και οι τρόποι συμμετοχής των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας ως ωφελούμενων και των πολιτιστικών φορέων ως παρόχων και (δ) η εποπτεία και η αξιολόγηση του προγράμματος με σκοπό τη βελτιστοποίηση και βιωσιμότητά του.

Η ανατροφοδότηση της έρευνας με τις αξιολογήσεις και τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή των στοχευμένων πιλοτικών δράσεων του προγράμματος της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης, θα οδηγήσει στη βελτιστοποίηση της μεθοδολογίας και στην οριστικοποίηση των παραμέτρων εφαρμογής του προγράμματος. Παράλληλα θα αναπτυχθούν τα κατάλληλα εργαλεία, ώστε η δράση να ενταχθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα άυλης συνταγογράφησης της ΗΔΙΚΑ Α.Ε.

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν και θα ενταχθούν στο πλαίσιο της παρούσης, αποτελούν πιλοτικές δράσεις της Β΄ Φάσης του ερευνητικού έργου. Οι επιλέξιμες δράσεις θα διευρύνουν τα πολιτιστικά προγράμματα των Φορέων αναβαθμίζοντας τον κοινωνικό ρόλο τους μέσω των δράσεων με στόχευση στην Ψυχική Υγεία και δημιουργώντας ευκαιρίες για την απασχόληση πρόσθετου ανθρώπινου δυναμικού σε νέες παρεχόμενες υπηρεσίες

πολιτισμού. Η παρούσα πρόσκληση δεν έχει γεωγραφικό περιορισμό και κάθε Φορέας που θα υποβάλει πρόταση, θα δηλώσει τον τόπο υλοποίησης του προγράμματος.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας

ΔΡΑΣΗ: 16735.2

ΤΙΤΛΟΣ: Η Τέχνη ως συνταγογραφούμενη θεραπεία («art on prescription»), για θέματα ψυχικής υγείας

ΣΤΟΧΟΙ:

- Ενίσχυση δομών και μηχανισμών ώστε οι τομείς του πολιτισμού, της κοινωνικής φροντίδας και της υγείας να συνεργάζονται μεταξύ τους.
- Υποστήριξη της συμπερίληψης των τεχνών και των ανθρωπιστικών επιστημών στην κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας για τη βελτίωση των κλινικών, προσωπικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων τους.
- Ενθάρρυνση των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών οργανισμών ώστε να συμπεριλάβουν την υγεία και την ευημερία ως αναπόσπαστο και στρατηγικό μέρος των εργασιών τους.
- Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητας ποικίλων μορφών τέχνης σε ένα εύρος διαφορετικών ομάδων όλων των ηλικιών και ιδιαίτερα των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
- Υποστήριξη της έρευνας στις τέχνες και την υγεία εστιάζοντας ιδιαίτερα σε τομείς πολιτικής, όπως μελέτες που εξετάζουν παρεμβάσεις που κλιμακώνονται σε μεγαλύτερους πληθυσμούς ή μελέτες που διερευνούν τη σκοπιμότητα, την αποδοχή και την καταλληλότητα των παρεμβάσεων των νέων μορφών τέχνης.
- Προώθηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα πιθανά οφέλη της ενασχόλησης με τις τέχνες στην υγεία.
- Ανάπτυξη παρεμβάσεων που ενθαρρύνουν την ενασχόληση με τις τέχνες υποστηρίζοντας έναν υγιεινό τρόπο ζωής.

Άξονας	Είδος	Τίτλος	Περιγραφή	€ ΕΚ
4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας	Επένδυση	Υποδομές για την συνδρομή του Πολιτισμού στην «Ασημένια Οικονομία» & Αξιοποίηση της Τέχνης για τη βελτίωση της ψυχικής υγείας	Ανάπτυξη υποδομών και προγραμμάτων για προσέλκυση επισκεπτών τρίτης ηλικίας και ατόμων με αναπηρία στους πολιτιστικούς χώρους καθώς και για τη δυνατότητα αξιοποίησης της τέχνης ως συνταγογραφούμενης θεραπείας («art on prescription»), για θέματα ψυχικής υγείας. Το έργο προάγει την κοινωνική συνοχή και φροντίζει για τους ηλικιωμένους και τους ευάλωτους.	38

Στο πλαίσιο του προγράμματος της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης, δύνανται να χρηματοδοτηθούν πιλοτικές δράσεις που αναπτύσσουν ομαδικά προγράμματα, απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες και περιλαμβάνουν:

A. ΘΕΑΤΡΟ

Θεατρικές Δράσεις τρίμηνης διάρκειας με βιωματική ομάδα:

A1: Εργαστήρι Θεάτρου

A2: Εργαστήρι Θεατρικού Παιχνιδιού

A3: Εργαστήρι Θεάτρου Κούκλας

A4: Εργαστήρι Θεάτρου Playback

A5: Εργαστήρι Παιχνιδιού Ρόλων και δραματικών τεχνικών

A6: Ticket Set / Εισιτήρια για παραστάσεις Θεάτρου – minimum 6 ανά τρίμηνο

Β. ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εικαστικές Δράσεις τρίμηνης διάρκειας με βιωματική ομάδα:

B1. Εργαστήρι Εικαστικών Εφαρμογών

B2. Εργαστήρι Ζωγραφικής

B3. Εργαστήρι Γλυπτικής

B4. Εργαστήρι Φωτογραφίας

Γ. ΧΟΡΟΣ

Χορευτικές Δράσεις τρίμηνης διάρκειας με βιωματική ομάδα:

Γ1. Εργαστήρι Χορού

Δ. ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Δράσεις Κινηματογράφου τρίμηνης διάρκειας με βιωματική ομάδα:

Δ1. Εργαστήρι προβολής ταινιών

Δ2. Εργαστήρι Δημιουργίας Animation – Video Art

Δ3. Ticket Set / Εισιτήρια για Προβολές Κινηματογραφικών Ταινιών – minimum 6 ανά τρίμηνο

Ε. ΜΟΥΣΙΚΗ

Μουσικές Δράσεις τρίμηνης διάρκειας με βιωματική ομάδα:

E1. Εργαστήρι Μουσικής

E2. Μουσικοχορευτικό Εργαστήρι

E3. Μουσικοθεατρικό Εργαστήρι

E4. Εργαστήρι Μουσικοθεατρικού Παιχνιδιού

E5. Εργαστήρι Χορωδίας

E6. Εργαστήρι Μικρής Ορχήστρας

E7. Ticket Set / Εισιτήρια για Μουσικές Παραστάσεις – minimum 6 ανά τρίμηνο

ΣΤ. ΕΝΤΕΧΝΟΣ ΛΟΓΟΣ

Δράσεις 3μηνης διάρκειας με βιωματική ομάδα:

ΣΤ1. Εργαστήρι Ποίησης

ΣΤ2. Εργαστήρι Αφήγησης

ΣΤ3. Εργαστήρι Δημιουργικής Γραφής

ΣΤ4. Εργαστήρι Πεζογραφίας

2. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Ως έναρξη υποβολής των Αιτημάτων ένταξης στο Πρόγραμμα ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Πρόσκλησης στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής. Η διάρκεια της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τη Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του ΥΠΠΟ.

Ο χρόνος έναρξης υλοποίησης του αντικειμένου του κάθε υποέργου – σύμβασης εκκινεί από την ημερομηνία υπογραφής της κάθε νομικής δέσμευσης /Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα (ΑΥΙΜ) του κάθε Φορέα.

Καταληκτάρια ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών είναι η 31η Δεκεμβρίου 2025. Επισημαίνεται πως οι ανωτέρω ημερομηνίες είναι δεσμευτικές και ΔΕΝ δύναται να δοθεί παράταση λόγω δεσμεύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

3. ΥΠΟΒΟΛΗ

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού Δικαιούχου. Ο φάκελος προτεινόμενης δράσης υποβάλλεται στη Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του ΥΠΠΟ, πλατεία Καρύτση 10, 10561 ή / και στο email: artonprescription@gmail.com με τα συνημμένα σε μορφότυπο pdf και word (επεξεργάσιμη μορφή). Δεκτοί γίνονται οι φάκελοι που κατατίθενται εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας είτε ηλεκτρονικά είτε αυτοπροσώπως είτε ταχυδρομικώς με σφραγίδα που να αποδεικνύει το εμπρόθεσμο της υποβολής (εντός 15νθήμερου από την ανάρτηση της πρόσκλησης στη Διαύγεια).

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα:

1. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου ή Προϊσταμένης Αρχής, περί αποδοχής των όρων συμμετοχής στο Πρόγραμμα και υποβολής της πρότασης και συναφών εξουσιοδοτήσεων.
2. Σχέδιο Τεχνικού Δελτίου Υποέργου / Σύμβασης ΤΑΑ της προτεινόμενης Δράσης (Παράρτημα 1) σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή (word).
3. Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα (Παράρτημα 2) σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή (word).
4. Έντυπο υποβολής πρότασης και Υπόδειγμα Βιογραφικού Σημειώματος (Παράρτημα 3) σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή (word).
5. Οδηγός ενημέρωσης Φορέων Ψυχικής Υγείας παραπομπής και υποδοχής ασθενούς από Φορέα Πολιτισμού (Παράρτημα 4)
6. Σχέδιο Προγραμματικής Σύμβασης του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Παράρτημα 5- αφορά σε μη εποπτευόμενους φορείς ή ιδρύματα από το ΥΠ.ΠΟ.)
7. Σχέδιο Μνημονίου Συνεργασίας Φορέων με το ΕΠΙΨΥ για την υλοποίηση δράσεων τέχνης στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου «Πολιτιστική Συνταγογράφηση ως συμπληρωματική αγωγή στην ψυχική υγεία»(Παράρτημα 6).
8. Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (DE MINIMIS) (Παράρτημα 7).
9. Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 περί μη διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης από άλλο Ταμείο ή και Πρόγραμμα της Ένωσης (Παράρτημα 8).

Σημειώνεται ότι η πρόταση που υποβάλλει ο Φορέας, αφορά στη Β΄ Πιλοτική Φάση της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης, η οποία έχει συγκεκριμένες προϋποθέσεις συμμετοχής, ένταξης και διενέργειας της δράσης.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Υποχρεωτικά Κριτήρια

Ο Φορέας θα πρέπει:

1. να διαθέτει τις αναγκαίες υποδομές (χώρους, εκφραστικά μέσα όπως π.χ. συλλογές έργων τέχνης, ταινιών, μουσικής, κλπ.) για την υλοποίηση των σχεδιαζόμενων δράσεων,
2. να διαθέτει το αναγκαίο προσωπικό (π.χ. επιστημονικό, διοικητικό), με ανάθεση σε κατ' ελάχιστον ένα μέλος αυτού την ευθύνη της συστηματικής οργάνωσης της σχετικής δράσης, σε συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες από τον χώρο της ψυχικής υγείας ή/και της τέχνης

Επιθυμητά Κριτήρια

Είναι επιθυμητό ο Φορέας:

1. να διαθέτει εμπειρία στον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων μέσω τέχνης, με επωφελούμενους εν γένει όλους τους πολίτες ή/και ειδικές ομάδες κοινού,
2. να διαθέτει βασική εμπειρία στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων μέσω τέχνης με ωφελούμενους λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας ή/και να έχει εκφράσει ως όραμα και να έχει εντάξει στο τρέχον στρατηγικό του πλάνο τον σχεδιασμό και την υλοποίηση σχετικών δράσεων.
3. να διαθέτει τις υποδομές και τη διαχειριστική επάρκεια για ενδεχόμενη διεξαγωγή της δράσης και κατά τις απογευματινές ώρες ή κατά τη διάρκεια του σαββατοκύριακου.

5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ

1. Ο Φορέας Πολιτισμού έχει την ευθύνη της σχεδίασης και συγγραφής της πρότασής του, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή θα εκτελεστεί ως Πιλοτική Δράση, στο Πλαίσιο του Έργου του Υπουργείου Πολιτισμού των Πιλοτικών Δράσεων της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης και του Ερευνητικού Προγράμματος του ΕΠΙΨΥ που αφορά στην Πολιτιστική Συνταγογράφηση στην Ελλάδα.

2. Κάθε πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει μία καλλιτεχνική δράση που να εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες Τέχνης, οι οποίες αναφέρονται κωδικοποιημένα παραπάνω. Ο Φορέας Πολιτισμού δύναται να καταθέσει περισσότερες από μία προτάσεις-δράσεις, όμως, υποχρεωτικά ανά πρόταση-δράση, θα πρέπει να εμφανίζεται μία μορφή τέχνης.

3. Ο Φορέας έχει την ευθύνη της δικτύωσης και της συνεργασίας του με Φορείς Ψυχικής Υγείας (δομές/μονάδες ψυχικής υγείας, ψυχιάτρους, παιδοψυχιάτρους, νευρολόγους, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές), για να δημιουργήσει τις ομάδες συμμετεχόντων - ωφελουμένων στη δράση, που θα εκτελέσει. Για τον σκοπό αυτό ο Φορέας οφείλει με δικές του ενέργειες να επικοινωνήσει με Φορείς Ψυχικής Υγείας (δομές/μονάδες), να εξασφαλίσει τη συμμετοχή ωφελουμένων, καθώς και τη δέσμευση των παραπέμποντων ιατρών ή επαγγελματιών ψυχικής υγείας ότι οι συμμετέχοντες πληρούν τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και τέλος να διαμορφώσει τον κατάλογο συμμετεχόντων στη δράση. Ο Φορέας Πολιτισμού για τη συμμετοχή ωφελουμένου του προγράμματος θα λάβει από τους γιατρούς/επαγγελματίες ψυχικής υγείας παραπεμπτικό σημείωμα κατά το πρότυπο του διαμορφωθέντος από την ερευνητική ομάδα του ΕΠΙΨΥ. Ο Φορέας Πολιτισμού οφείλει να έχει διασφαλίσει τον αριθμό των ωφελουμένων / συμμετεχόντων ο οποίος κατ' ελάχιστο ορίζεται 8 ωφελούμενοι ανά τμήμα.

4. Η πιλοτική δράση θα συμπεριλαμβάνει απαραίτητα την εκτέλεση βιωματικής ομάδας (ομάδας συζήτησης) η οποία θα έχει διάρκεια τουλάχιστον 30 λεπτά ανά δράση/επίσκεψη.

5. Η δράση θα αφορά συγκεκριμένη ομάδα συμμετεχόντων με χαρακτηριστικά ομοιογένειας.
6. Η δράση θα πρέπει να εξελίσσεται στην έδρα του Φορέα Πολιτισμού ή σε Παράρτημα αυτού. Δεν προβλέπεται χρηματοδότηση δράσεων που πραγματοποιούνται τηλεματικά (on line). Δεν προβλέπεται χρηματοδότηση μίσθωσης χώρου.
7. Ο Φορέας Πολιτισμού είναι υποχρεωμένος να απαντά στα σχετικά ερωτηματολόγια που θα συμβάλλουν στην έρευνα και στην τελική διαμόρφωση του οργανωτικού και θεσμικού πλαισίου της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης.
8. Ο Φορέας Πολιτισμού συμφωνεί να υποστηρίζει τους συμμετέχοντες στη συμπλήρωση και υποβολή απαντήσεων σε συγκεκριμένα ερωτηματολόγια, τα οποία αφορούν στην έρευνα και στη συνέχεια να θέτει τα δεδομένα στο Πληροφοριακό Σύστημα που θα υποδειχθεί από την ερευνητική ομάδα του ΕΠΙΨΥ.
9. Ο Φορέας Πολιτισμού έχει υποχρέωση να συγκροτήσει, αμέσως μετά την ένταξή του στο πρόγραμμα, την ομάδα υλοποίησης της δράσης, η οποία θα απαρτίζεται από στελέχη που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου Δ.
10. Η δράση θα εξελίσσεται σε δύο τρίμηνους κύκλους όπου ο α και ο β κύκλος θα έχει όμοια χαρακτηριστικά αλλά διαφορετικές ομάδες συμμετεχόντων ωφελούμενων. Η συνολική διάρκεια της πρότασης είναι έξι (6) μήνες.
11. Κατά τη διάρκεια της δράσης οι συμμετέχοντες θα κληθούν να απαντήσουν ερωτηματολόγια σε συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα.
12. Η δράση του κάθε τριμήνου περιλαμβάνει μία τουλάχιστον ομάδα συμμετεχόντων με ομοιογενή χαρακτηριστικά όπως η ηλικιακή κατηγορία και η κατηγορία νόσου. Κάθε ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει από 8 έως 12 άτομα. Δεν επιτρέπεται η συγκρότηση ομάδας με λιγότερα από 8 άτομα (κατώτατο επιτρεπτό όριο συμμετεχόντων). Ωστόσο, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συγκρότηση ομάδας με μέγιστο πλήθος τα 15 άτομα για δράσεις τύπου ticket set, μόνο για την παρακολούθηση του δρώμενου. Στην περίπτωση που μετά την εκκίνηση της δράσης (εντός του 1ου μήνα) ο αριθμός των συμμετεχόντων ανέλθει σε 5 ή λιγότερα άτομα, ο Φορέας Πολιτισμού οφείλει να αναπληρώσει τους συμμετέχοντες έως το κατώτατο επιτρεπτό όριο συμμετοχών, τα 8 άτομα.
13. Ο Φορέας Πολιτισμού δύναται να συγκροτήσει περισσότερα του ενός τμήματα, στην περίπτωση που η ομάδα ωφελούμενων υπερβαίνει τα δώδεκα (12) άτομα και υπό την προϋπόθεση ότι ο Φορέας διαθέτει τις υποδομές.
14. Οι συμμετέχοντες θα εκτίθενται στη δράση μια φορά την εβδομάδα (συνεδρία) σε περίπτωση εργαστηρίου και μία ανά δεκαπενθήμερο σε περίπτωση δράσης ticket set. Η προτεινόμενη χρονική διάρκεια της συνεδρίας, είτε πρόκειται για εργαστήριο είτε για δράση τέχνης τύπου ticket set, είναι 90 έως 120 λεπτά συμπεριλαμβανομένης της βιωματικής ομάδας, η οποία θα διαρκεί τουλάχιστον 30 λεπτά. Η διάρκεια μπορεί να παραταθεί πέραν των δύο (2) ωρών στην περίπτωση που η δράση περιλαμβάνει την παρακολούθηση δρώμενου (συναυλία, θεατρική παράσταση, παράσταση χορού, κινηματογραφική ταινία), οπότε και θα έχει την αντίστοιχη διάρκεια, ενώ η βιωματική ομάδα θα εκτελείται τις αμέσως επόμενες ημέρες.

Επομένως:

- κάθε θεραπευτική παρέμβαση ή αλλιώς δράση εφαρμόζει μια μορφή τέχνης
- κάθε δράση έχει δυο κύκλους, α' κ β' τρίμηνο
- σε κάθε κύκλο, συμμετέχουν μία ή και περισσότερες ομάδες ωφελούμενων
- κάθε ομάδα μπορεί διαιρείται σε πολλά τμήματα, ώστε να τηρείται το όριο των έως 12 ατόμων ανά τμήμα (ελάχιστο όριο συμμετοχής τα 8 άτομα).
- κάθε τμήμα παρακολουθεί τις εβδομαδιαίες συνεδρίες διάρκειας 90 (κατ' ελάχιστον)-120 λεπτών η καθεμιά.

15. Κατά τη διαμόρφωση ομάδων συμμετεχόντων, ο Φορέας Πολιτισμού οφείλει να σταθμίζει την ψυχιατρική διάγνωση τύπου F, σύμφωνα με το διαγνωστικό σύστημα ταξινόμησης ICD10 ή/και κλινική διάγνωση (περιγραφικά), στην οποία συμπεριλαμβάνονται άτομα με διαγνωσμένη ψυχική νόσο και άτομα με δευτερογενώς επιβαρυνόμενη ψυχική υγεία προερχόμενη από άλλα ζητήματα υγείας, τα οποία παραπέμπονται υποχρεωτικά και αποκλειστικά από γιατρούς (Ψυχίατρους, Παιδοψυχίατρους, Ψυχίατρους-Νευρολόγους) και Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας (Ψυχολόγους, Κοινωνικούς Λειτουργούς, Εργοθεραπευτές του συμμετέχοντα και να συγκροτεί ομοειδείς ομάδες ανάλογης λειτουργικότητας/βαρύτητας συμπτωματολογίας.

Γενική προτεινόμενη κατεύθυνση είναι η διατήρηση ομοιογένειας μεταξύ ασθενών με ομοειδείς διαγνώσεις :

π.χ. 1) λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με διαταραχές άγχους ή προσαρμογής (F40-43) και λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με ήπια καταθλιπτική διαταραχή (F32.0).

2) λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με χρόνια υποτροπιάζουσα κατάθλιψη (F32.3) και λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με διπολική διαταραχή (F31).

3) λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με μη-συναισθηματική ψύχωση/σχιζοφρένεια, σχιζοσυναισθηματική διαταραχή (F20-F25).

4) λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με διαταραχή προσωπικότητας (F60-64).

Η κατάταξη σε ομοειδείς διαγνώσεις ακολουθεί τις κατευθυντήριες οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και των ερευνητικών δεδομένων του. Κατηγορίες συμμετεχόντων ανάλογα με την προέλευση, μπορούν να διατηρηθούν συμπαγείς, για παράδειγμα:

α) συμμετέχοντες από τον κλάδο της απεξάρτησης(F10)

β) λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε πρώτο ψυχωτικό επεισόδιο (F23)

γ) λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με ήπια γνωστική διαταραχή (F06.7)

Οι λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας αυτοί εντάσσονται σε διακριτή ομάδα και δεν αναμειγνύονται με άλλες κατηγορίες ασθενών.

B. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ & ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΜΟΤΗΤΑ ΔΡΑΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια της πρότασης-δράσης θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον 6 μήνες και θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την 31.12.2025.

Η διάρκεια της δράσης ανά ομάδα ωφελούμενων θα είναι ένα τρίμηνο και θα επαναλαμβάνεται άλλο ένα τρίμηνο τηρώντας τα ίδια χαρακτηριστικά και κανόνες. Συνολικά η πρόταση θα πρέπει να περιλαμβάνει δύο τρίμηνα, α' και β'. Σε κάθε τρίμηνο θα συμμετέχει υποχρεωτικά διαφορετική ομάδα ωφελούμενων. Η κατανομή των ωφελούμενων ανά τρίμηνο θα γίνει με επιμέλεια της ερευνητικής ομάδας του ΕΠΙΨΥ. Ο Φορέας Πολιτισμού κοινοποιεί τη λίστα των ωφελουμένων/συμμετεχόντων στο ΕΠΙΨΥ, το οποίο τυχαιοποιεί τις συμμετοχές των ωφελουμένων ανά τρίμηνο.

Γ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ – ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΛΗΠΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η ομάδα των συμμετεχόντων θα πρέπει να έχει ομοιογένεια ως προς τα εξής χαρακτηριστικά: α) ηλικία και β) κατηγορία νόσου ή κατηγορία ψυχικής διαταραχής ή δυσκολίας (ενδεικτικά αναφέρονται *Ενήλικες λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας με ψύχωση ή Έφηβοι στην απεξάρτηση* κτλ). Εάν ο Φορέας Πολιτισμού το επιθυμεί, μπορεί να συγκροτήσει ομάδα συμμετεχόντων λαμβάνοντας υπόψη και άλλα χαρακτηριστικά όπως π.χ. φύλο (γυναίκες με ήπια κατάθλιψη)

Ο λήπτης υπηρεσιών ψυχικής υγείας για να συμμετέχει στη δράση θα πρέπει να:

- α) ομιλεί την ελληνική γλώσσα και να δεσμεύεται για την παρακολούθησή της (έντυπο συγκατάθεσης συμμετέχοντα),
- β) είναι ικανός να συμμετέχει στη δράση μόνος του (χωρίς συνοδό, χωρίς φροντιστή με εξαίρεση τα παιδιά κάτω των 15 ετών, τα οποία μπορούν να συνοδεύονται κατά την προσέλευση και αναχώρηση στο Φορέα Πολιτισμού από τους γονείς ή κηδεμόνες τους χωρίς όμως οι γονείς/κηδεμόνες να συμμετέχουν στη δράση),
- γ) μην τελεί σε καθεστώς πλήρους ή μερικής στερητικής δικαστικής συμπαράστασης, επιτρεπόμενης της επικουρικής δικαστικής συμπαράστασης (υπό την προϋπόθεση ότι συναινεί τόσο ο ίδιος όσο και ο διορισθείς δικαστικός συμπαραστάτης)
- δ) είναι άνω των 8 ετών
- ε) διαθέτει σωματική κατάσταση που το επιτρέπει

Δεν μπορεί να συμμετέχει στη δράση λήπτης υπηρεσιών ψυχικής υγείας:

- α) με ψυχική νόσο σε ενεργή φάση,
- β) σε ενεργή εξάρτηση,
- γ) που δεν είναι συνεπής στην τήρηση φαρμακευτικής αγωγής,
- δ) εάν δεν διαθέτει παραπεμπτικό σημείωμα σύμφωνα με το υπόδειγμα και τη διαδικασία που προδιαγράφεται στον ΟΔΗΓΟ της παρούσας πρόσκλησης

Κανόνες Συγκρότησης Ομάδων

1. Ηλικιακή ομοιογένεια

- i. Παιδιά από 8 έως 12 ετών (Μαθητές Δημοτικού)
- ii. Προέφηβοι από 13 έως 15 ετών (Μαθητές Γυμνασίου)
- iii. Έφηβοι από 16 έως 18 ετών (Μαθητές Λυκείου)
- iv. Ενήλικες από 18 ετών και άνω (ισοκατανομή ηλικιών των συμμετεχόντων)
- v. Ενήλικες με σαφή προσδιορισμό ηλικιακής ομάδας π.χ. 30 - 45 ετών, ή άνω των 65 ετών κλπ

2. Ομοιογένεια στην κατηγορία ψυχικής διαταραχής.

Ο Φορέας Πολιτισμού, μέσω των επαγγελματιών ψυχικής υγείας, μεριμνά για τη σύνθεση της ομάδας ώστε να υπάρχει είτε παρεμφερής ψυχική διαταραχή είτε ανάλογη λειτουργικότητα. Προτεινόμενη κατεύθυνση είναι η διατήρηση της ομοιογένειας μεταξύ ασθενών με α)νευρωτικές νόσους ή β)ψυχωσικές νόσους.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Οι συμμετέχοντες θα παραπέμπονται από Φορείς Ψυχικής Υγείας (δημόσιους ή ιδιωτικούς) που λειτουργούν νομίμως στην Ελλάδα ή από άλλο Φορέα, όπως ενδεικτικά ενώσεις ασθενών, με υποχρεωτική αναφορά του αρμόδιου Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας (Ψυχιάτρου, Παιδοψυχιάτρου ή Ιδιώτη Ψυχολόγου) που είναι «συνδεδεμένος» με τον ασθενή. Επιπλέον παραπέμπονται από Ιδιώτες Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας των ειδικοτήτων: Ψυχίατρος, Ψυχίατρος - Νευρολόγος, Παιδοψυχίατρος, Ψυχολόγος, Κοινωνικός Λειτουργός, Εργοθεραπευτής.

Ο πλήρης κατάλογος των Φορέων Ψυχικής Υγείας, είναι αναρτημένος στο site του Υπουργείου Υγείας <https://bi.moh.gov.gr/mhealthmaps/showmap> και είναι προσβάσιμος σε όλους τους φορείς.

Η διαδικασία παραπομπής ασθενών για ένταξη σε δράση Πολιτιστικής Συνταγογράφησης, μόνο για την Β΄ Πιλοτική Φάση είναι η εξής:

1. Ο Φορέας Πολιτισμού επικοινωνεί με Φορείς Ψυχικής Υγείας ή Ιδιώτες Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας και παρουσιάζει τη δράση και την ομάδα ωφελούμενων, στην οποία στοχεύει η δράση και ζητά την παραπομπή ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας για ένταξη. Ο αριθμός των ωφελούμενων που ζητείται, πρέπει να καλύπτει το σύνολο των ομάδων ή και των τμημάτων και για τα δύο τρίμηνα, α΄ και β΄, συνυπολογίζοντας έναν αριθμό ασθενών +10% για την κάλυψη ενδεχόμενων αποχωρήσεων. Κατά την ενημέρωση που θα πραγματοποιούν στους φορείς Ψυχικής Υγείας και στους Ιδιώτες Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας, πρέπει να παρουσιάζουν με σαφήνεια τη δράση, τον πληθυσμό που στοχεύει η δράση, την ομάδα υλοποίησης της δράσης, τις ημέρες και ώρες που θα πραγματοποιούνται οι βιωματικές ομάδες, τα κριτήρια επιλογής και παραπομπής συμμετεχόντων, τον επιθυμητό αριθμό συμμετεχόντων και το επίπεδο συνεργασίας και επικοινωνίας, που πρέπει να υπάρχει κατά την εξέλιξη της δράσης.
2. Ο Φορέας Ψυχικής Υγείας/Ιδιώτης Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας ενημερώνει λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας που εμπίπτουν σε αυτή την ομάδα-στόχο και εφόσον ο λήπτης υπηρεσιών ψυχικής υγείας επιθυμεί να συμμετέχει, ο επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας εκδίδει και υπογράφει το σχετικό σημείωμα παραπομπής (παρατίθεται στον ΟΔΗΓΟ).
3. Ο Φορέας Πολιτισμού λαμβάνει από τους συμμετέχοντες τα παραπεμπτικά σημειώματα και τα καταχωρεί στην Πλατφόρμα, ώστε να γίνει δέσμευση της θέσης και να αποδοθεί στον συμμετέχοντα ένας αριθμός μητρώου συμμετοχής.
4. Με την ολοκλήρωση της λήψης και καταχώρησης παραπεμπτικών και άρα τη συγκρότηση τμημάτων, Ο Φορέας ενημερώνει την ερευνητική ομάδα η οποία προβαίνει σε επισκόπηση και έλεγχο τήρησης κριτηρίων συγκρότησης ομάδων.
5. Ο Φορέας Πολιτισμού οργανώνει την Συνάντηση Υποδοχής – Γνωριμίας και ένταξης των συμμετεχόντων στη δράση. Σε αυτή τη συνάντηση υποδέχεται όλους τους ενδιαφερόμενους και παρουσιάζει αναλυτικά τη δράση, τους επαγγελματίες υλοποίησης της δράσης, τις ημέρες και ώρες, τη διαδικασία που θα εκτελείται σχετικά με τη δράση τέχνης και τη βιωματική ομάδα, τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων ως προς την απάντηση των ερωτηματολογίων και τη διαδικασία απομάκρυνσης. Εάν ο συμμετέχων θέλει να ενταχθεί στη δράση και στην έρευνα, υπογράφει το σχετικό έντυπο συγκατάθεσης και απαντά το ερωτηματολόγιο των βασικών στοιχείων.
6. Ο Φορέας Πολιτισμού εισάγει τις θετικές απαντήσεις στην Πλατφόρμα της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης και ενημερώνει την Ερευνητική Ομάδα για να προβεί στην κατανομή των συμμετεχόντων σε τρίμηνο, α΄ ή β΄.

Μετά την ολοκλήρωση της κατανομής, ο Φορέας Πολιτισμού ενημερώνει τους συμμετέχοντες και ξεκινά την υλοποίηση της δράσης.

Δ. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ / ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Κάθε πρόταση υλοποιείται με δύο (2) υπεύθυνους δράσης:

- 1) έναν Υπεύθυνο Καλλιτεχνικής Δράσης με εμπειρία (Senior),
- 2) έναν Υπεύθυνο Ψυχικής Υγείας με εμπειρία (Senior) και

σε περίπτωση ανάγκης ή επιθυμίας του Φορέα Πολιτισμού (πχ. Συγκρότηση περισσότερων τμημάτων), ο Φορέας μπορεί να προσλάβει επιπλέον:

- 3) έναν Βοηθό Υπεύθυνου Καλλιτεχνικής Δράσης (Junior),

4) έναν Βοηθό Υπεύθυνου επαγγελματία Ψυχικής Υγείας(Junior).

Τα προσόντα των στελεχών και τα αντικείμενα αυτών παρουσιάζονται αναλυτικά στο τέλος του Εντύπου Υποβολής Πρότασης (Παράρτημα 3). Τα στοιχεία των επαγγελματιών που θα απασχοληθούν στις δράσεις θα τεθούν στο Μητρώο Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας και Τέχνης, που συγκροτείται από το ΕΠΙΨΥ υπό την προϋπόθεση ότι θα δοθεί η σχετική συγκατάθεση. Ο Φορέας Πολιτισμού φέρει την ευθύνη ελέγχου των βιογραφικών των ενδιαφερόμενων στελεχών και μετά από την επιλογή τους, υποβάλλει τα βιογραφικά τους μαζί με τα έγγραφα τεκμηρίωσης (δικαιολογητικά- τυπικά προσόντα) στην Ερευνητική Ομάδα του ΕΠΙΨΥ μέσω της πλατφόρμας.

Επιτρέπεται η απασχόληση τακτικού προσωπικού του φορέα Πολιτισμού στην εκτέλεση της δράσης (κάλυψη ανάγκης από υφιστάμενα στελέχη), άνευ αμοιβής, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα.

Δεν επιτρέπεται η απασχόληση φοιτητών σε πρακτική άσκηση ή τελειόφοιτων ή εθελοντών.

Ε. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ

Με την ένταξη του Φορέα σε δράση Πολιτιστικής Συνταγογράφησης:

Ο Φορέας συναινεί:

- να αναρτηθεί η δράση του στον ιστότοπο που θα δημιουργηθεί για τον σκοπό αυτό και
- να ενταχθεί στο «Μητρώο Φορέων Πολιτισμού» - το οποίο συγκροτείται από το ΥΠΠΟ σε συνεργασία με το ΕΠΙΨΥ- ως εκτελών δράσεις Πολιτιστικής Συνταγογράφησης. Το Μητρώο Φορέων Πολιτισμού θα είναι «ελεύθερα» προσβάσιμο στο κοινό.

Ο Φορέας οφείλει:

- να αναρτήσει τη δράση που εκτελεί στο δικό του ιστότοπο (site)μαζί με το σήμα του χρηματοδοτικού προγράμματος ΕΛΛΑΔΑ 2.0 αναφέροντας τη δράση, το χρονικό διάστημα που εκτελείται, τις ομάδες-στόχους συμμετεχόντων που αφορά και τον Φορέα χρηματοδότησης.

Ο Φορέας υποχρεούται:

- να σχεδιάζει και να εκτελεί τις δράσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πρόσκληση και του πλαισίου που έχει τεθεί από την Ερευνητική Ομάδα του ΕΠΙΨΥ,
- να αναφέρει αναλυτικά τον τρόπο εκτέλεσης της δράσης ή να υποβάλει εντός της πρότασης κατάλογο μέσων και εργαλείων (ταινίες, θεατρικά έργα, μουσικά έργα, εικαστικά έργα κλπ) που έχει επιλέξει ανά κατηγορία ασθενών (ηλικία και νόσο),
- να συνεργάζεται με την Ερευνητική Ομάδα του ΕΠΙΨΥ και να ακολουθεί τις υποδείξεις όσον αφορά το ερευνητικό μέρος της δράσης,
- να γνωστοποιήσει στην ΗΔΙΚΑ, μέσω του ΕΠΙΨΥ, τα ονομαστικά δεδομένα των ασθενών που συμμετείχαν στην δράση, όταν αυτό του ζητηθεί,
- να διαχειρίζεται πάσης φύσεως δεδομένα ασθενών, σύμφωνα με τις όρους και τις προϋποθέσεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και της κείμενης νομοθεσίας,
- να δηλώνει στην Ερευνητική Ομάδα παρατηρήσεις και προτάσεις βελτίωσης σχετικά με την Εφαρμογή της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης,
- να προτρέπει το υφιστάμενο προσωπικό, αλλά και τα νέα στελέχη που θα προσλάβει για την εκτέλεση της δράσης, να παρακολουθήσουν το «Εργαστήρι Ευαισθητοποίησης Τέχνης κ Ψυχική Υγεία» που θα διεξάγει η Ερευνητική Ομάδα του έργου,
- να λάβει ενυπόγραφο τη συναίνεση του ασθενούς για την ένταξη του στο πρόγραμμα της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης ΠΟΛΣΥΝ πριν την έναρξη της δράσης και να τη διατηρήσει σύμφωνα με τη Νομοθεσία (το σχετικό έντυπο θα δοθεί από την Ερευνητική Ομάδα),
- να υποστηρίζει - με τη συνδρομή του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας που θα εκτελέσει τη δράση - τη συμπλήρωση των ερευνητικών ερωτηματολογίων για τις ανάγκες του

- ερευνητικού έργου που αφορά στην αξιολόγηση της θεραπευτικής επίδρασης της Τέχνης στην Ψυχική Υγεία και την αξιολόγηση του Οργανωτικού Πλαισίου του προγράμματος, ορθά και στους χρόνους που θα οριστούν από την ερευνητική επιτροπή,
- να αποστέλλει αμελλητί στο ΕΠΙΨΥ τα πρωτότυπα φυσικά αρχεία των οποιωνδήποτε εγγράφων της έρευνας, χωρίς να έχει το δικαίωμα διαφύλαξης ή αναπαραγωγής αντιγράφων και διαφυλάττοντας το απόρρητό τους,
  - σε όλες τις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική), πέραν του λογότυπου που θα υιοθετηθεί για το σύνολο της δράσης της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης, να εμφανίζει το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και να ακολουθεί τους σχετικούς κανόνες δημοσιότητας (<https://greece20.gov.gr/epikoινωνiadimosiotita>),
  - σε συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό 2023/2832 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά στις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) για την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Με την υπ' αριθ. ΓΝ 077/2024 γνωμοδότησή της, η ΚΕΜΚΕ αποφάνθηκε υπέρ της δυνατότητας χαρακτηρισμού του έργου ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), σύμφωνα και με σχετική εισήγηση του επισπεύδοντος Υπουργείου, υπό την προϋπόθεση τήρησης των όρων συμβατότητας του εν λόγω Κανονισμού.
  - κατόπιν των ανωτέρω, να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τον σκοπό της διακριτής παρακολούθησης του κόστους της υπηρεσίας που προσφέρει. Στο πλαίσιο αυτό, τα Λογιστήρια των Φορέων οφείλουν να καταχωρίζουν διακριτά τα έξοδα και τα έσοδα που συνδέονται με την υπηρεσία του γενικού οικονομικού συμφέροντος (πilotική δράση Πολιτιστικής Συνταγογράφησης) από εκείνα που αφορούν στις υπόλοιπες υπηρεσίες (οικονομική δραστηριότητα του Φορέα). Στην περίπτωση του συγκεκριμένου Έργου των pilotικών δράσεων Πολιτιστικής Συνταγογράφησης, που προσφέρονται ατελώς, οι φορείς οφείλουν να αναφέρουν μηδενικά έσοδα.
  - σε υποβολή υπεύθυνης δήλωσης με το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχει λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης¹ δυνάμει των Κανονισμών ΥΓΟΣ (ΕΚ 360/2012 και ΕΚ 2023/2832) (παρ. 4, άρθρο 7) το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 750.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (παρ.2, άρθρο 3). Στην περίπτωση που σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας για την παροχή ΥΓΟΣ, η νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του Κανονισμού (παρ. 7, άρθρο 3). Σημειώνεται ότι η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται

¹ Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος και δεν έχουν καμία άλλη σχέση μεταξύ τους, εκτός από το γεγονός ότι καθεμία από αυτές έχει άμεση σχέση με τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς, ή με τον ίδιο μη κερδοσκοπικό φορέα ή φορείς, δεν αντιμετωπίζονται ως ενιαία επιχείρηση.

ότι χορηγείται τη χρονική στιγμή κατά την οποία παραχωρείται στην οικεία επιχείρηση το έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση (παρ.3 άρθρο 3).

- να ακολουθεί τις διαδικασίες του ΣΔΕ ΤΑΑ, να καταχωρεί στο ΟΠΣ ΤΑ τα στοιχεία που απαιτούνται και να συνεργάζεται με το ΥΠΠΟ για την παρακολούθηση και διαχείριση του έργου.

Σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του Υπουργείου Πολιτισμού προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, θα διενεργήσει δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.

Τονίζεται ότι σε περίπτωση μη τήρησης από τον αποδέκτη ενίσχυσης των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος και ακόλουθης έκδοσης απόφασης ανάκλησης αυτού από το Πρόγραμμα, προβλέπεται ο τερματισμός χορήγησης των κινήτρων, και η ανάκτηση των όποιων ενισχύσεων έχουν ήδη χορηγηθεί.

7. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η συνάφεια της πρότασης με το γενικότερο πλαίσιο προτεραιοτήτων του ΥΠΠΟ αναφορικά με τη Δράση 16735.2 «Πολιτισμός και Ευεξία: Η Τέχνη ως συνταγογραφούμενη θεραπεία («art on prescription») προάγοντας την κοινωνική συνοχή και αξιοποιώντας την «ασημένια οικονομία» του ΤΑΑ, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 1.

Επαρκής ανάπτυξη της πρότασης, ολοκληρωμένος και τεκμηριωμένος σχεδιασμός, προτεινόμενη μεθοδολογία υλοποίησης, ρεαλιστικός χρονικός προγραμματισμός, ρεαλιστικός προϋπολογισμός και επαρκής τεκμηρίωση και ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της προτεινόμενης δράσης

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Μετά την υποβολή της πρότασης από τον δυνητικό δικαιούχο, σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις, η διαδικασία επιλογής της δράσης προς ένταξη στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

7.1 Α΄ Στάδιο - Έλεγχος Πληρότητας των υποβληθέντων στοιχείων της πρότασης από τη Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου του ΥΠΠΟ

Στο στάδιο αυτό η ΔΠΤΚ δύναται να ζητήσει:

- τυχόν ελλιπή έγγραφα/στοιχεία, όπως αυτά αναλυτικά προσδιορίζονται στην παρ.5 της παρούσης πρόσκλησης, ή/και
- πρόσθετες πληροφορίες, διευκρινίσεις/συμπληρωματικά στοιχεία,
- θέτοντας σε κάθε περίπτωση χρονικό περιορισμό δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επόμενη εργάσιμη ημέρα αποστολής της σχετικής ενημέρωσης με ηλεκτρονική αλληλογραφία της ΔΠΤΚ για την αποστολή των ανωτέρω. Πρόταση που δεν καλύπτει τα κριτήρια της πληρότητας εν συνόλω, απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δυνητικός δικαιούχος με ηλεκτρονική αλληλογραφία από τη ΔΠΤΚ.

Το παραδεκτό της πρότασης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης.

7.2. Β' Στάδιο - Αξιολόγηση των προτάσεων από Ειδική Επιτροπή που θα συγκροτηθεί με απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού

Μετά την θετική αξιολόγηση της πρότασης σε επίπεδο πληρότητας, η ΔΤΠΚ, προωθεί τον φάκελο συνολικά σε Ειδική Επιτροπή, η οποία αξιολογεί την προτεινόμενη δράση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τα κριτήρια των κεφαλαίων 3, 4 και 5.

Η Ειδική Επιτροπή δύναται κατά την κρίση της να καλέσει τον εκάστοτε Δυνητικό Δικαιούχο για υποβολή τυχόν επιπρόσθετων στοιχείων και διευκρινίσεων.

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν εγγράφως απόψεις και σχόλια σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των αιτήσεων, ήτοι α) της απόφασης απόρριψης πρότασης που εκδίδεται κατά το στάδιο Α' της αξιολόγησης και β) της απόφασης απόρριψης πρότασης που εκδίδεται κατά το στάδιο Β' της αξιολόγησης.

8. ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Μετά το πέρας της αξιολόγησης συντάσσεται πρακτικό από την Επιτροπή Αξιολόγησης και προωθείται με εισήγηση της Διεύθυνσης Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου προς έγκριση από την Υπουργό Πολιτισμού. Στη συνέχεια, εκδίδεται Ειδική Πράξη Ένταξης/Επιβεβαίωσης της προτεινόμενης πιλοτικής δράσης στο Έργο. Κατόπιν των ανωτέρω, θα ακολουθήσουν διαδικασίες τροποποίησης του ενταγμένου Έργου με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ (5203080), προκειμένου οι δράσεις να αποτελέσουν υποέργα/συμβάσεις με δικαιούχο/εταίρο τον εκάστοτε Φορέα.

Οι Φορείς/Ιδρύματα που δεν είναι εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Πολιτισμού θα συνάψουν προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπου θα οριστούν βάσει της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας τα επιμέρους.

9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η παρούσα πρόσκληση έχει προϋπολογισμό: 4.525.112,54 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Το συνολικό κόστος της δράσης θα καλύπτει μόνο το καθαρό κόστος παροχής της υπηρεσίας, όπου ως καθαρό κόστος λογίζεται η διαφορά ανάμεσα στο κόστος για την παροχή της υπηρεσίας και τα έσοδα που στην περίπτωση της παρούσης είναι μηδενικά.

Μετά την αξιολόγηση και την ένταξη/επιβεβαίωση των δράσεων στο πρόγραμμα, θα προκύψει τροποποίηση του ενταγμένου έργου με κωδικό ΤΑΑ 5203080 με πρόβλεψη υποέργου/σύμβασης για κάθε Φορέα με δικαιούχο/εταίρο τον εκάστοτε Φορέα. Ο Φορέας θα αποτελεί Εταίρο του Έργου/Φορέα Υλοποίησης του υποέργου που θα υλοποιηθεί με ΑΥΙΜ και των ενδεχομένων υποέργων, προμηθειών και υπηρεσιών που θα υπερβαίνουν το όριο της απευθείας ανάθεσης. Η χρηματοδότηση από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων του ΥΠΠΟ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ αριθμ 134453/23-12-2015 (ΦΕΚ 2857/Β/2015) «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ (τροποποίηση και αντικατάσταση της ΚΥΑ αριθμ 46274/26-09-2014 (ΦΕΚ 2573/Β/2014))».

Ο εκάστοτε Φορέας θα τηρεί ως δικαιούχος τους όρους χρηματοδότησης της Απόφασης Ένταξης του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ, ασκώντας όλα τα καθήκοντα της Προϊσταμένης Αρχής και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία περί Δημοσίων Έργων. Στο πλαίσιο των παραπάνω, ο Φορέας ως δικαιούχος θα παρακολουθεί τις χρηματορροές και θα πραγματοποιεί τις πληρωμές.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης δεν μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις που εξαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού 2023/2832, και ειδικότερα:

- α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
- β) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά·
- γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων·
- δ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις·
  - ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
- ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
- στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

10. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Η ΔΠΤΚ καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των δράσεων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των Φορέων Λειτουργίας και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες του ΥΠΠΟ, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Αναλυτικές πληροφορίες, ενημέρωση και διευκρινίσεις για την παρούσα πρόσκληση παρέχονται από την Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου, πλατεία Καρύτση 10, 10561, Αθήνα

Τηλέφωνα επικοινωνίας : 2108253611, 2128098327, 2128098320

Email: dptk@culture.gr, artonprescription@gmail.com
Στελέχη: Ευφημία Ιακωβίδου, Μαρία Τσιμούρα

12. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Τυχόν τροποποιήσεις όρων της παρούσης γίνονται με απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού και κοινοποιούνται σε όλους τους φορείς.

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού

Ιάσων Φωτήλας

Η Υπουργός Πολιτισμού

Λίνα Μενδώνη

Συνημμένα:

Παράρτημα 1. Σχέδιο Τεχνικού Δελτίου Έργου

Παράρτημα 2. Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με
Ιδία Μέσα

Παράρτημα 3. Έντυπο Υποβολής Πρότασης

Παράρτημα 4. Οδηγός ενημέρωσης Φορέων
Ψυχικής Υγείας παραπομπής και υποδοχής
ασθενούς από Φορέα Πολιτισμού

Παράρτημα 5. Σχέδιο Προγραμματικής Σύμβασης
του άρθρου 100 του ν. 3852/2010

Παράρτημα 6. Σχέδιο Μνημονίου Συνεργασίας
Φορέων με το ΕΠΙΨΥ

Παράρτημα 7. Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86
σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων ήσσονος
σημασίας (DE MINIMIS)

Παράρτημα 8. Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 περί
μη διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης
από άλλο Ταμείο ή και Πρόγραμμα της Ένωσης